

διεδόθη ἀνά τὴν Εὐρώπην προξενήσασα αἰσθημα λύπης, ὅπερ ὅμως μετ' οὐ πολὺ περιῆλθεν εἰς λήθην. Ἡ εὐθύς μετὰ τὴν καταστροφὴν γενομένη ὑπὸ τοῦ Vernedas (1687) διαγραφή παρίστησιν τὴν τότε κατάστασιν τοῦ ναοῦ. Ὁ νικητὴς κατενόησε ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κατέχη διαρκῶς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν 4. Ἀπριλίου 1688 κατέλιπον τὰ ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ δεινῶς δεκατευθέντα στρατεύματα τὴν κατεργηθεῖσαν πόλιν ἀφέντα ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως σωρὸν κατηδαφισμένων οἰκιῶν, ὧν ὡς γίγας ἐξεῖχεν ὁ κατηρειπωμένος Παρθενῶν καὶ ὁ ὑψιτηνῆς μιναρῆς. Ὁ Μοροζίνης ἠθέλησε νὰ κομίσῃ ὡς τρόπαια εἰς Βενετίαν — ὅπως ἕτερος Μοροζίνης ἀπήγαγε κατὰ τὴν διαρπαγὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1204)

εἰς Βενετίαν τοὺς τέσσαρας χαλκοὺς ἵππους — τοὺς δύο ἵππους τοῦ ἄρματος τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὸ ἀγάλμα τοῦ Ποσειδῶνος ἐκ τοῦ δυτικοῦ ἀετώματος τοῦ Παρθενῶνος, ἅτινα ὅμως καταπεσόντα ἐκ τοῦ ὕψους συνετριβήσαν. Ἡμισυ ἑκατονταετηρίδος διατέλει ὁ Παρθενῶν ἐν νεκρικῇ λήθῃ. Οἱ Τούρκοι κατέλαβον πάλιν τὴν Ἀκρόπολιν, νέοι δὲ πενιχροὶ οἰκίσκοι ἐκάλυψαν, ὡς πρὶν, τὸ ἔδαφος τῆς Ἀκροπόλεως, ἐνθα δὲ ἄλλοτε ὑπῆρχον οἱ ναῖσκοι τοῦ Αὐγούστου καὶ τῆς Ῥώμης βλέπει τις (ἐν πίνακι 3<sup>ο</sup> κατὰ σχέδιον τοῦ Stuart) ἄβρᾶς οὐωμανίδας δρεπούσας πορτοκάλια ἐκ τῶν εὐόσμων δένδρων ἐν καλῶς περιπεφραγμένοις κηπαρίοις.

(ἔπεται συνέχεια.)

## Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΟΥ.

Ἦθελα ν' ἀνοίγα φτερά ἀγγέλου,  
Νὰ σηκονόμουνε ἀπὸ τῆ γῆ,  
Στοῦ στερεώματος τοῦ ἀνεφελου  
Τὴν ἀτελεύτητη, χρυσῆ αὐγή.

Νὰ πᾶ νὰ βρῶ τὸν ἁγιασμένο τόπον  
Ποῦ ὄνειρεύονται οἱ δυστυχεῖς  
Ποῦ τόσα μάτια δακρυσμέν' ἀνθρώπων  
Τὴν ὥρα στρέφονται τῆς προσευχῆς.

Ἐκεῖ ποῦ πόθοι μυστικοὶ ἀνθίζουν  
Γιὰ τόσαις ἔρημαις τῆς γῆς καρδιαῖς  
Ἐκεῖ ποῦ φεύγουνε καὶ δὲν γυρίζουν  
Τόσαις ἐλπίδες μας, παρηγοριάς.

Στὴν πικραμένη μάνα νὰ χαρίσω  
Τὸ ἀγγελουδί της τὸ γαλανό  
Νὰ φέρω τοὺς γονεῖούς του πάλι πίσω  
Στὸ ἔρημο, διωγμένο ὄρφανό.

Στῆς μαίρας τὸν ἀπόκληρο νὰ δώσω  
Ὅσα ποθεῖ κρυφὰ μὲς ἔστην ψυχῇ,  
Καὶ μ' ἀγαθὰ οὐράνια νὰ στρώσω  
Κάθε καρδιά, π' ἀνάξια δυστυχεῖ.

Νὰ πῶ ἔστην ἀδικία: Μὴ παρέκει!  
Τὸ θυμὸ ποῦ σπαράζει νὰ λυτρώνω  
Νὰ κατακαίω μὲ ἀστροπελέκι  
Τὸ χέρι ποῦ σηκόγεται γιὰ φόνο!

Νὰ δῶ τῆς δυστυχίας νὰ γελάσῃ  
Τ' ἀγέλαστο, μαρμαρωμένο στόμα  
Στὴν ὄψι, ποῦ καῦμοι ἔχουν φωληάσει  
Νὰ δῶ νὰ λάμπῃ τῆς χαρᾶς τὸ χρῶμα.

Νὰ δῶ τῆς γῆς τὸ πρόσωπο ν' ἀλλάξῃ  
Νὰ τρέχῃ ἢ χαρὰ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη,  
Καὶ τότε ὅταν ἁγίασμα νὰ στάξῃ  
Ἀπὸ τὰ μάτια μου οὐράνιο δάκρυ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΩΒΕΛΕΓΙΟΥΣ.

## Σ Α Π Φ Ω.

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(συνέχεια.)

Ζωηρὰ ἐπιδοκιμασία συνώδευσε τὰς λέξεις ταύτας. Ὁ Ἀντιμενίδας ἐδοκίμασεν ἀπαξ ἔτι νὰ φθάσῃ εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' ἐκρατήθη ὑπὸ τῶν παρισταμένων καὶ ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ τῆς συνελεύσεως τὰ μένεα πνέων. Μετ' ὀλίγον διελύθη καὶ ἡ συνάθροις καὶ πάντες ἀπεχώρησαν εἰς τὰ ἴδια σφόδρα συγκεκινημένοι.

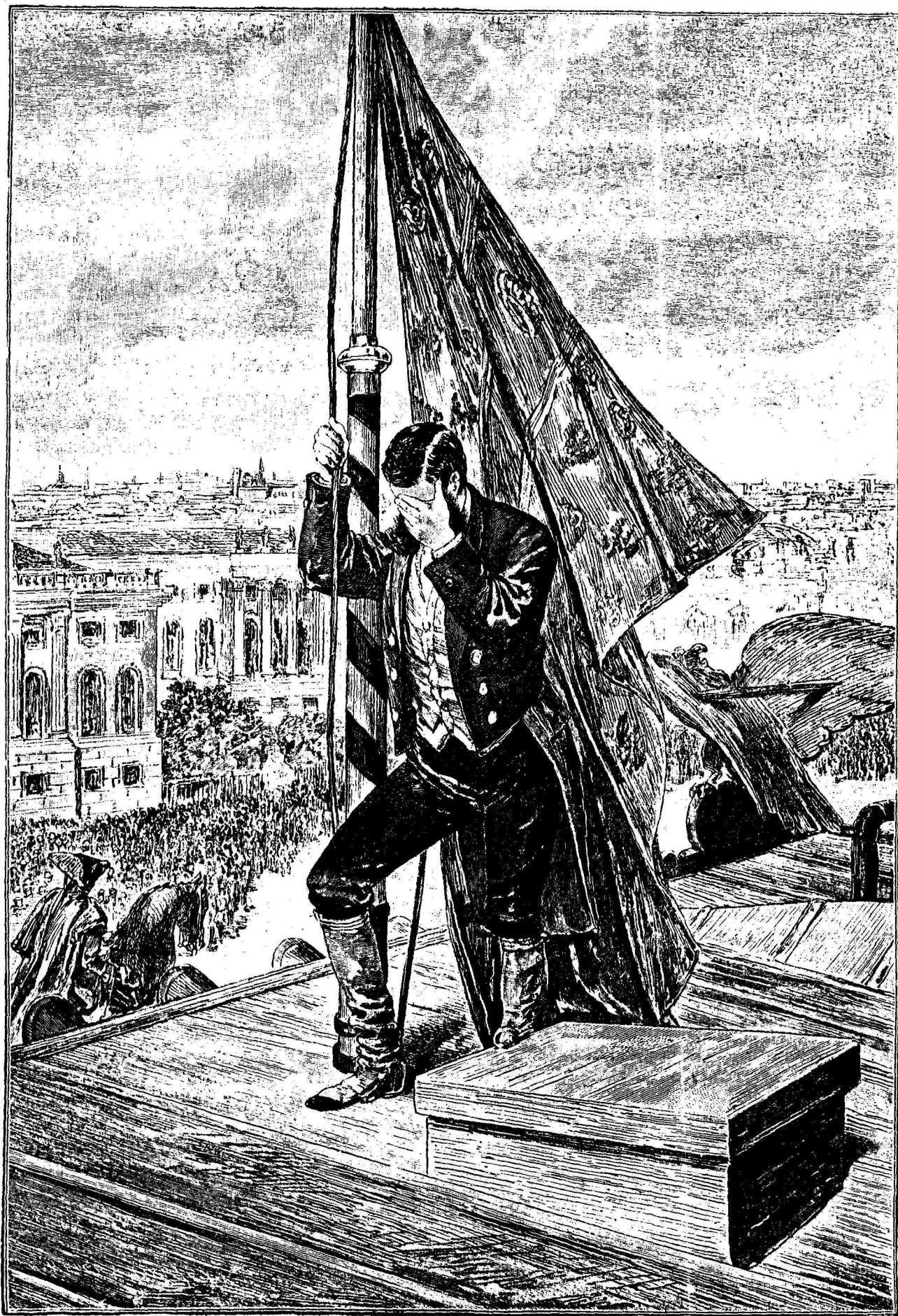
Περὶ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ὥραν, καθ' ἣν οἱ πολῖται εἶχον συνέλθει εἰς τὴν ἀγορὰν, συνηθροίζοντο καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Σαπφῶς αἱ μαθητριάς τῆς, διὰ νὰ ἀρχίσωσιν ἐκ νέου τὰς καθημερινὰς τῶν ἀσκήσεως. Ἦσαν ἤδη πᾶσαι σχεδὸν παροῦσαι, ὅτε ἡ θυρωρὸς ἔφερε μικρὸν φύλλον ἐκ μέρους τῆς Γυρίνης. Ἡ παιήτρια ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν, ὠχρότης δὲ καὶ ἐρύθημα ἐπεκάλυψεν ἀλληλοδιαδόχως τὰς παρειὰς τῆς, ἔπειτα ἔρριψε κατὰ γῆς τὸ φύλλον καὶ εἶπε μεγαλοφώνως πρὸς τὰς μαθητριάς τῆς.

— „Καὶ ἄλλη πάλιν ἀνοσιουργία τῆς Ἀνδρομέδας! Ἡ καλή μου Γύρινα μοι γράφει ὅτι τῇ αἰτήσῃ τοῦ μνηστήρος

της καὶ τοῦ Πιττακοῦ ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ μαθήτρια τῆς Ἀνδρομέδας. Ἦθελα νὰ μάθω ὅποιας τινὰς σχέσεις ἔχουν αὐτοὶ οἱ ἄνδρες πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην. Μήπως με μισῇ ὁ Πιττακός, ὅτι δὲν ἀνήκω εἰς τὸ κόμμα του τῶν ελαιωπωλῶν καὶ ἀλλαντοποιῶν; ἢ μήπως εὖρεν ἐπὶ τέλους εὐνοὺν ἔδαφος ἢ ἀπὸ τῶν νεανικῶν τῆς ἐτῶν χρονολογουμένη κλίσις; Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτον! Τὰ πάντα λοιπὸν εἶνε δόλος, χαμαιρπεία καὶ ραδιουργία!“

Αἱ λέξεις αὗται ἠκούσθησαν ὑφ' ὄλων τῶν κορασιῶν. Ἐν ἐξ αὐτῶν ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασεν αἰδημόνως πρὸς τὴν Σαπφῶ. Εἶχεν ὠραίαν μέλαιναν κόμην, βοστρυχουμένην περὶ τὸ μέτωπον, μικρὰν ρίνα καὶ σφριγῶντα, κοράλλινα χεῖλη. Ἦτον ἡ εἰκοσαετής Μνησιδίχη, ἧς ὁ πατήρ, πλούσιος ἔμπορος εἶχεν ἀποθάνει πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἡ κόρη, πλησίασασα πρὸς τὴν Σαπφῶ περισσότερον, τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ:

— „Ὁ Πιττακός περιφρονεῖ τὴν Ἀνδρομέδαν.“



Η ΜΕΧΡΙ ΜΕΣΟΥ ΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ.

— Ἔτσι! εἶπεν ἡ Σαπφὸ ἀτενίζουσα τὴν κόρην, ἣτις ἐρυθριῶσα ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ ἔδαφος.

— Ἔτσι! ἐπανελάβεν ἡ Σαπφὸ μειλίχως καὶ ἐλαφρῶς μειδιῶσα. Φαίνεται, καλὴ μου Μνησιδίκη, ὅτι καλῶς γνωρίζεις τὰς φιλικὰς καὶ ἐχθρικὰς σχέσεις τοῦ Πιττακοῦ.

— „Γνωρίζει τὴν μητέρα μου“, εἶπεν ἀμηχανοῦσα καὶ ζωηρότερον ἐρυθριῶσα ἡ κόρη.

Ἡ ποιήτρια ἠτένισεν αὐτὴν ἔτι ἐπὶ μικρόν, ἔπειτα ἐνηγκαλίσθη αὐτὴν καὶ ἐναπέθεσε φίλημα ἐπὶ τοῦ ὠραίου τῆς παρθένου μετώπου.

— Εὐτυχὴς κόρη, ἐφιθύρισε — ἐπὶ τῆς παρεΐας τῆς ὁποίας ὁ ἔρωσ μετὸς ὠραία χρώματα ζωγραφεῖ τὴν ἐνέργειαν τοῦ βέλους του! Πόσον δυστυχὴς εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγνωρίσεν εἰς ἐτὶ τὴν δύναμιν του!

Ἡ Μνησιδίκη ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸν κύκλον τῶν μαθητριῶν, αἵτινες περιέργως τὴν παρετήρουν καὶ τινες μάλιστα ἐφιθύρισαν κρυφίως λέξεις τινὰς μεταξύ των, συνοδευομένας ὑπὸ γελώτων.

Ἐπειτα ἤρχισεν ἡ διδασκαλία κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, σήμερον ὅμως περισσότερα πλήκτρα ἐξέπεμπον δυσήχους τόνους καὶ ἡ ποιήτρια ἔτι μᾶλλον δυσηρεστήθη. Ἦτο ἄρα γε πάλιν ὁ ἔρωσ αἰτία τῆς χασμωδίας, κινῶν τόσοσιν συχνὰ τοὺς δακτύλους κατ' ἐσφαλμένην διεύθυνσιν; . . .

## VII.

Καθ' ὄλγην τὴν ἡμέραν διήρκεσεν ἡ κίνησις καὶ ἡ ταραχή, ἣν προεκάλεσεν ἡ συνάθροισις ἐκείνη. Οἱ ἄνδρες ἴσταντο εἰς τὰς πλατείας, περιεπάτου ἐγγὺς τοῦ λιμένος καὶ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως συνδιαλεγόμενοι μεγαλοφώνως, τινὲς δὲ εἰσῆλθον εἰς τὰ παρὰ τὸν λιμένα οἰνοπωλεῖα, ἅτινα ἰδίως ἐχρησίμευον ὡς καταλύματα εἰς τοὺς προσηρμιζόμενους ἀλιεῖς καὶ ναύτας. Μόνον περὶ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ἐπῆλθεν ὀλίγη ἡσυχία, ἀλλὰ περὶ τὸ ἑσπέρας ἤρχισεν πάλιν ἡ κίνησις, διότι οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων καὶ ἰδία οἱ ἔμποροι ἔχαιρον ἐπὶ τῇ προσεγγεῖ μεταβολῇ τοῦ πολιτεύματος, ἣτις τόσοσιν ἠθέλεν ὠφελῆσαι τὴν εἰρήνην καὶ τὸ ἐμπόριον.

Παρὰ τὸν λιμένα ἔκειτο ὠραία τις οἰκία, διακρινομένη τῶν λοιπῶν διὰ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς καθαριότητός της. Ἦτον ἐκτισμένη ἐκ λευκοῦ μαρμάρου καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μετώπου της εὕρισκετο ἀναμεταξὺ δύο ῥαδινῶν κινῶν ἡ εἰσοδος, ἄγουσα πρὸς τὸ προαύλιον, τὸ ὁποῖον αὖθις δι' ὀρειχαλκίνης πύλης ἐχωρίζετο ἀπὸ τῆς κυρίας αὐλῆς τοῦ οἴκου. Ἡ αὐλὴ αὕτη περικυκλουμένη πανταχόθεν ὑπὸ μεγαλοπρεπῶν δένδρων δάφνης εἶχεν ἐν τῷ μέσῳ μικρὰν λεκάνην ὕδατος φέρουσαν τεχνητὴν νῆσον ἐκ λίθων.

Πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς αὐλῆς ἔκειτο ὁ γυναικωνίτις, τοῦ ὁποίου τὰ παράθυρα πανταχόθεν περιεκυκλοῦντο ὑπὸ περιπλοκάδων ἐκ κισσοῦ. Ἐν τῷ θαλάμῳ τούτῳ ἐκάθητο γυνὴ τις, μεσηλιξ, παρὰ τὴν ἡλακάτην, ἐν ᾗ ἀπέναντι αὐτῆς ἡ Μνησιδίκη ἀνησυχῶς εἰργάζετο καὶ ἀνὸ πᾶσαν στιγμὴν ἔστρεχε πρὸς τὸ παράθυρον, ἵνα ῥίψῃ ἐν βλέμμα πρὸς τὰ ἔξω. Ἡ κόρη ἔφερε λευκὴν ἐσθῆτα, ὅπως ἐσυνειθίζον τότε κατ' οἶκον αἱ γυναῖκες τῶν εὐπόρων, οἱ δὲ μικροὶ γυμνοὶ αὐτῆς πόδες διαφαίνοντο κάτωθεν τῆς ἐσθῆτος. Ἡ μεσηλιξ γυνὴ ἦτον ἡ Εὐδώρα, ἡ χήρα τοῦ ἀποβιώσαντος ἐμπόρου Ξενοφάνους.

Τέλος ἐφάνη ἐκπληρουμένη ἡ προσδοκία τῆς νεάνιδος, διότι συνεκρότησε χαρμωδῶς τὰς χεῖρας καὶ ἀνεφώνησε πρὸς τὴν μητέρα της: Ἔρχεται! ἔρχεται!

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰσῆλθε καὶ ὁ Πιττακός, ἡ δὲ Μνησιδίκη ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν κατησπάσθη.

Ἐπειτα ἐχαιρέτησεν ὁ εἰσελθὼν τὴν μητέρα καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐγκαταλείψει πρὸ ὀλίγου ἡ Μνησιδίκη.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε μεγάλης σημασίας, ἤρχισεν λέγων ὁ Πιττακός, ἐφοβούμην δὲ μὴ ἀπαντήσω πολὺ μεγαλύτεραν ἀντίστασιν κατὰ τῶν μεταρρυθμιστικῶν μου σχεδίων. Ἄλλ' ἐχάρην πολὺ, ὅτε εἶδον ὅτι μόνον ὁ ἄφρων Ἄντιμενίδας παρεσύρθη καὶ ὠμίλησεν ἐναντίον μου.

— Δὲν εἶνε ἀληθές, Πιττακέ, ἠρώτησεν ἡ Μνησιδίκη, ὅτι δὲν ἀγαπᾷς τὸν Ἀλκαῖον καὶ τὸν ἀδελφόν του;

— Ἐκτιμῶ τὸν Ἀλκαῖον, ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθεὶς, ὡς πρῆφρον καὶ φίλον τῶν Μουσῶν ποιητῆν, διότι ἐκτός τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν δὲν γνωρίζω τι ὠραιότερον τῶν βακχικῶν τοῦ Ἀλκαίου καὶ τῶν ἐρωτικῶν τῆς Σαπφῶς ἀσμάτων. Ἄλλ' εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς πολιτείας δὲν συμφωνοῦμεν πρὸς ἀλλήλους. Εἴχομεν πολεμήσει ὁ εἰς εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἄλλου, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ καταρρίψωμεν τὸν Μελάγχρον καὶ σήμερον εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀγωνισθῶ μετ' αὐτοῦ ὡς ἀδελφός, ἐὰν εἶνε ἀνάγκη νὰ καταπολεμήσωμεν νέον τύραννον. Ἡ διαφορά ὅμως μεταξύ μας εἶνε, ὅτι ἐγὼ μὲν ἐμφοροῦμαι ὑπὸ καθαρᾶς φιλοπατρίας καὶ ἐπιδιώκω μόνον τὸ ἀγαθὸν τῆς πόλεως, ἐν ᾗ ὁ Ἀλκαῖος θερμεύει μόνον τὸ ἰδίον του καὶ τῶν ἀριστοκρατῶν τὸ συμφέρον. Τοῦτο ἐχίριστεν ἡμᾶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μελάγχρου καὶ ἔκτοτε ἐπέισθη ὅτι διάφοροι εἶνε αἱ ὁδοὶ ἡμῶν. Ἐν ᾗ ὅμως ἐγὼ δὲν ἐνδιαφερόμαι περὶ ἐκείνου, αὐτὸς μὲ προσέβαλε διὰ πολλῶν ὕβριστικῶν ποιημάτων καὶ χλευαστικῶν στίχων, εἰς οὓς οὐδεμίαν ἀπονέμο ἀξίαν, οὐδὲ ἀξίω αὐτοὺς τῆς ἐλαχίστης προσοχῆς. Ἐκτός τούτου περιφρονῶ τὴν ἀστάθειάν του ἐν τῷ ἔρωτι, διότι ἐγκατέλειψε τὴν τρυφερὰν Ἡρινναν, τὴν κατέστησε δυστυχῆ, ὡς γνωρίζεις καὶ σὺ ἡ ἰδία, διὰ νὰ προσπέσῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς βδελυρᾶς ἐκείνης καὶ ἀπατηλῆς Ἀνδρομέδας.

— Ὡ, χαίρω ὅτι κρίνεις οὕτω τὸν Ἀλκαῖον, διότι καὶ ἡ Σαπφὸ εἶνε πολὺ κατ' αὐτοῦ θυμωμένη.

— Βέβαια, τὸ πιστεύω, ἔνεκα τῆς Ἡριννης. Ἄλλως ὅμως ἀνῆκει καὶ αὕτη εἰς τὸν αὐτὸν καὶ ὁ Ἀλκαῖος κύκλον καὶ ἀνετράφη μετὰ τὰς αὐτὰς ιδέας καὶ προλήψεις. Δύναμαι δὲ νὰ ἰσχυρισθῶ, ὅτι δὲν θὰ ἐθῶμενον ἐὰν ἡ κόρη αὕτη δὲν ἦτο ἡ Ἡριννα, ἀλλ' ἄλλη τις θυγάτηρ κἀνεὸς μικροεμπόρου. Πολὺ περισσότερον δυσηρεστημένος ὅμως εἶμαι ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀλκαίου, τοῦ Ἄντιμενίδου, ὅστις εἶνε ἄνθρωπος ἐπιτύλαιος, φιλάρεσκος καὶ προπετής, μισεῖται δὲ καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν μου, τοῦ ὁποίου τὴν μνηστὴν καταδιώκει διὰ τῶν ἀναιδῶν βλεμμάτων του.

— Ὡ Πιττακέ — εἶπεν ἡ Μνησιδίκη τεταραγμένη — πόσον ἀδίκως κρίνεις τὴν διδασκαλίαν μου! Ἐνόμιζον ὅτι κἀνεὶν δὲν ἠμπορεῖς νὰ λυπήσῃς. Τώρα ὅμως ἐπλανήθησ πολὺ, διότι ἡ Σαπφὸ εἶνε τόσοσιν καλὴ καὶ τόσοσιν δικαία, ὅσον καμμία ἄλλη γυνή. Εἶμαι βέβαια ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ὠργίζετο κατὰ τῆς κακίας καὶ τῆς ἀπιστίας.

— Δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ σε λυπήσω — ὑπέλαβεν ὁ Πιττακός μειδιῶν καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς θωπεύων τὴν βοστρυχώδη κόμην τῆς Μνησιδίκης. — Δὲν ἐγνωρίζον ὅτι ἠδύνασο νὰ ἦσαι τόσοσιν εὐγλωττος συνήγορος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀργότερον πολλὰ ἀκόμη ἔγω νὰ μάθω. Καὶ ταῦτα λέγων ὤψωσε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἐπέθηκε θερμὸν φίλημα ἐπὶ τῶν σφριγόντων χειλέων τῆς νεάνιδος.

Ἡ μήτηρ τῇ ἔνευσε τώρα νὰ φέρῃ δημοστικῶν τι ποτὸν καὶ ἡ Μνησιδίκη ὀπαλλαγεῖσα τῶν βραχιόνων τοῦ Πιττακοῦ ἔσπευσεν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ὁπόθεν ἔφερεν

ὀλίγον οἶνον, ὕδωρ, ὀπώρας καὶ γλυκίσματα. Τὰ πάντα ἐξ-  
 ἔθηκέν ἐπὶ τραπέζης καὶ ὄλοι ἔτρωγον ἐξ αὐτῶν πληροῦντες  
 τὴν ὥραν, ἣν ἔμενε παρ' αὐτοῖς ὁ Πιττακός, διὰ γλυκείας  
 συνδιαλέξεως.

Ὅτε ὁ Πιττακός ἐγκατέλειπε τὴν οἰκίαν τῆς μηνστῆς  
 του, ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἐξαφανιζομένην ὀπισθεν τῶν στηλῶν  
 τοῦ προαυλίου μίαν γυναικείαν μορφήν. Προχωρήσας ὁμοῦς  
 οὐδὲν ἀνεκάλυψε καὶ μὴ δούς καμμίαν σημασίαν εἰς τὴν ἐμ-  
 φάνισιν ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν οἰ-  
 κίαν του.

## VIII.

Κατὰ τὰς τρεῖς προσεχεῖς ἐβδομάδας δὲν συνέβη τι  
 σπουδαῖον ἐν Μυτιλήνῃ. Οἱ εὐγενεῖς συνηθροίζοντο τακτι-  
 κῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀντιμενίδου, κατεσκοπεύοντο ὁμοῦς πάν-  
 τοτε ὑπὸ τῶν πιστῶν δούλων του Πιττακοῦ, ὅστις μετὰ χα-  
 ρᾶς ἐβλεπε πῶς οἱ εὐγενεῖς ἐμελλον νὰ πέσωσιν εἰς τὴν  
 ἐνέδραν ἐν ἣ περιπτώσει ἐπεχείρουν τι κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς  
 Ἀφροδίτης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς μεγάλης πομπῆς. Καὶ ἐν  
 τῷ οἴκῳ τῆς Σαπφούς, καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς Ἀνδρομέδας  
 καὶ τρίτης τινὸς ἄλλης μελοποιοῦ, τῆς Γοργοῦς, ἐγίνοντο  
 τακτικαὶ ἀσκήσεις εἰς τὸν ὑπὸ τῆς λεσβίας ἀηδόνος ποιη-  
 θέντα ὕμνον, ὅστις ἐμελλε τῇ διαταγῇ τοῦ ἱερέως τῆς Ἀφρο-  
 δίτης νὰ ψαλῆ κατὰ τὴν πομπήν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ μαθητριά  
 εἶχον ἤδη διαδόσει εἰς τὴν πόλιν τὰς καλλονὰς τοῦ ὕμνου  
 τούτου, οἱ κάτοικοι τῆς Μυτιλήνης ἀνυπομόνως περιέμενον  
 τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐμελλον πρώτην φορὰν ν' ἀκούσῃ τὸ  
 ᾄσμα. Ἡ μεγάλη ποιήτρια, γνωστὴ ἤδη διὰ πολλῶν ἑρω-  
 τικῶν καὶ γαμηλίων ᾄσμάτων, τώρα πρώτην φορὰν ἐπεχεί-  
 ρησε νὰ στιχοιργῆσῃ ὕμνον, ὅχι διὰ νὰ ψάλληται ἐνώπιον  
 τοῦ βωμοῦ, ἀλλὰ διαρκούσης τῆς λιτανείας, ὅπως καὶ ἐν  
 Σπάρτῃ αἱ κόραι ἐσυνειθίζον νὰ ᾄδωσι τοὺς παρθενικούς των  
 χορούς. Ἀργότερον, μετὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ἀφροδίτης, ἠδύ-  
 νατο νὰ ψαλῆ καὶ εἰς συμπόσια, ἐπειδὴ τὸ περιεχόμενον του  
 δὲν ἀνεφέρετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν θρησκείαν, ὅπως οἱ σο-  
 βαροὶ ὕμνοι τοῦ Τερπάνδρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν καθημερι-  
 νὸν βίον.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἡ κατάστασις τῆς Ἡρίνης  
 ὄλονεν ἐδεινοῦτο καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀμφιβολία, ὅτι ἐμελλε  
 ν' ἀποθάνῃ ἐντὸς ὀλίγου. Ἐνίστοε ἡ ἀδυναμία της ἦτο τό-  
 σον μεγάλη, ὥστε σπανίως μόνον ἐφέρετο εἰς τὸν κῆπὸν της  
 καὶ διαρκῶς ἐκοίτετο ἐν τῷ κοιτῶνί της. Ἡ θεία, παρ' ἣ  
 κατῴκει, ἐθυσιάζετο χάριν της καὶ συγχάκις ἔχυνε θερμὰ  
 δάκρυα διὰ τὴν ἀτυχῆ κόρη. Συγχρόνως δὲ καὶ ἡ Σαπφὴ  
 μετὰ τῶν μαθητριῶν της ἐπεσκέπτετο πολλάκις αὐτὴν καὶ μετ'  
 ὀδύνης ἐβλεπε τὴν αὐξοῦσαν ἀδυναμίαν τῆς κόρης καὶ μετ'  
 ἀνησυχίας ἐπερίμενε τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἤθελε φθάσει τέλος  
 ἢ προσκληθεῖσα μήτηρ της, ἣτις κατῴκει ἐν τῇ μικρᾷ παρὰ  
 τὴν Κνίδον κειμένη νήσῳ Τήλῳ, ἵνα ἀποχαιρετίσῃ τὴν ἐτοιμο-  
 θάνατον θυγατέρα της.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς τρίτης ἐβδομάδος — ἦτο  
 δὲ ἡ παραμονὴ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Ἀφροδίτης — ἡ  
 Ἡρίνη εἶχε σηκωθῆ λίαν ἐνωρίς καὶ ἀφ' οὗ ἐνεδύθη ὑπὸ  
 τῆς θείας καὶ μιᾶς δούλης της, ὠδηγῆθη ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ  
 δωμάτιον τοῦ κήπου, ὁπότεν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ καθημένη  
 τὰ εὐώδη καὶ περικαλλῆ ἄνθη αὐτοῦ. Ἐπὶ τῶν γονάτων  
 της ἔκειτο κύλινδρος παπύρου, περιέχων τὴν τελευταίαν της  
 ποιητικὴν ἔμπνευσιν, τὸ ποίημα „ἡ ἡλακάτη“, ἐν ᾧ περιέ-  
 γραφε τὰ αἰσθήματα ἐρώσεως καὶ ἀνησυχίου κόρης, ἣν ἡ μή-  
 τηρ της ἠνάγκαζε νὰ νήθη. Ἐπὶ μακρὸν ἀνεγίνωσκε τὸ

ποίημα τοῦτο, κατόπιν τὸ ἀφῆκε νὰ πέσῃ πάλιν ἐπὶ τῶν γο-  
 νάτων της καὶ στηρίζασα τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς χειρὸς της  
 εἶπε κατ' ἰδίαν:

— Ὅτε ἔζων ἀκόμη εἰς Τήλον καὶ ἐβιαζόμενη ἀπὸ τὴν  
 αὐστηραν μητέρα μου νὰ ἐργασθῶ, εἶχον τὸν ἀόριστον πό-  
 θον νὰ τάξειδέω, μετὰ κόπου δὲ ἔμενον μεταξὺ ἀνθρώ-  
 πων, οἱ ὅποιοι δὲν μ' ἐνόουν καὶ ἦσαν ξένοι πρὸς τὰ αἰσθη-  
 ματά μου. Κάνεις δὲν εἶχε τὰς ἰδέας μου καὶ ὅταν ἐφερον  
 ὕδωρ καὶ ὑφαίνον συνομιλοῦντες, ἐγὼ ἐξηρχόμενη εἰς τὸν κῆ-  
 πον καὶ ἦκουον τὸ γλυκὺ κελᾶδημα τῶν πτηνῶν· ἡ παρη-  
 κολοῦθον τὴν πορείαν τῶν νεφῶν καὶ ἐβλεπον ποῦ ἐπήγαι-  
 νον καὶ ἤθελον καὶ ἐγὼ νὰ ἦμαι ἐκεῖ, ὅπου τὸ ἐσπέρας τὸ  
 ἄρμα τοῦ ἡλίου ἐβυθίζετο εἰς τὴν πορφυρόχρουν φλόγα.  
 Ὅταν δὲ κατόπιν ἤκουσα τὴν μεγάλην φήμην τῆς Λεσβίας  
 ἀηδόνος, ἦλθα ἐδῶ καὶ ἤμην τόσον εὐτυχῆς, ἄχ, τόσον εὐ-  
 τυχῆς, ὥστε μία ὥρα μόνον ἀπὸ τὴν νέαν αὐτὴν ζωὴν μὲ  
 ἀπεζημίωσε διὰ τὰ πολλὰ ἔτη τῆς δουλείας καὶ τῆς στε-  
 ρήσεως ὦ, πόσον καλὴ ἦτο πρὸς ἐμὲ ἡ Σαπφὴ, πόσον  
 ἐφρόντιζεν ὡς μήτηρ περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ σωματικῆς  
 μου εὐξίας! Πόσα χρεωστῶ εἰς αὐτήν! Καὶ πόσον καλὰ  
 ἦσαν πρὸς ἐμὲ ὄλοι αἱ μαθητριά της, πόσον εὐπροσήγοροι  
 πρὸς τὴν ξένην καὶ προνοητικαί! — Τότε ἐγνώρισα καὶ τὸν  
 Ἄλκαϊον. Κατὰ τινὰ ἑορτὴν, ὅτε ἐψάλλομεν καὶ ἡμεῖς εἰς  
 τὸν χορὸν, τὸν εἶδον πρώτην φορὰν. Μὲ ἠκολούθησε διὰ  
 τῶν φλογερῶν καὶ ἀκτινοβόλων του βλεμμάτων, ἐπεριπάτει  
 εἰς τὸ πλάγι μου, μὲ συνώδευσε εἰς τὴν οἰκίαν, μὲ περι-  
 ποιεῖτο παντοιοτρόπως καὶ τέλος μοὶ ὠμολόγησε τὸν ἔρωτά  
 του καὶ μοὶ ἔλεγε ὅτι θ' ἀποθάνῃ, ἐὰν δὲν ἀνταπεκρινόμην  
 εἰς αὐτόν. Ἄχ, τὸν ἠγάπων ἤδη ὅτε ἀνεγίνωσκον ἐν Τήλῳ  
 τὰ ποιήματά του, τὰ ὅποια ἀπέπνεον τόσην περιπάθειαν καὶ  
 τόσην ἀγάπην! Πόσον ἤμην εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος διὰ  
 τὴν ἀγάπην τοῦ μεγίστου ποιητοῦ! Ποσάκις σεῖς, θαλερὰ  
 δένδρα τοῦ κηπαρίου μου, ἦθε μάρτυρες τῶν θωπειῶν του,  
 ποσάκις ἐψιδύριζον ἐλαφρῶς τὰ φύλλα σας, ὅτε ἡμεῖς ἀντηλ-  
 λάσσομεν τὰ ἱερώτερα τῶν φιλημάτων! Ποσάκις σεῖς, νύμφαι  
 τῶν δασῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ ἄλσους ἠκούσατε τοὺς ὄρκους σου,  
 δι' ὧν μοὶ ὠρκίζετο αἰωνίαν πίστιν! Ποσάκις! — ποσάκις!  
 καὶ τώρα! — Τώρα ἐγκαταλελειμμένη, προδοθεῖσα, εἶμαι  
 παραδομένη εἰς τοὺς γέλωτας καὶ τὴν χλεύην των χαιρε-  
 κάκων! Ἴσως ὑβρίζομαι καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἀπολαύ-  
 οντος τώρα τὸν ἔρωτα ἄλλης κόρης! — ἄχ, καὶ ἐγὼ τόσον  
 τὸν ἠγάπων! — ὦ, δὲν δύναμαι πλέον νὰ ζήσω — αἰσθάνομαι  
 ὅτι πλησιάζει ἡ τελευταία μου στιγμὴ. — ὦ Ἄρτεμι,  
 φίλη τῶν παρθένων, στείλόν μοι γλυκὺν τὸν θάνατον καὶ  
 κατὰστησον τὴν γῆν ἐλαφρὰν δι' ἐμέ! — —

Ἡ κεφαλὴ της κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, τὰ βλέ-  
 φάρὰ της ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέπεσαν· μετ' ὀλίγας στιγ-  
 μάς ἡ ἀναπνοὴ της ἔγινε βραδυτέρα καὶ ὑπόκωφος. Ὀλίγα  
 λεπτὰ ἀκόμη παρήλθον καὶ ἡ ζωὴ ἀφῆκε τὸ σῶμά της —  
 ἡ Ἡρίνη εἶχεν ἀποκοιμηθῆ τὸν αἰώνιον ὕπνον.

Ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπεκράτησε νεκρικὴ σιγὴ εἰς τὸ δω-  
 μάτιον, ἕως οὗ ἠνοιχθῆ ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθε σεβασμία τις  
 γυνὴ συνοδευομένη ὑπὸ τῆς θείας τῆς Ἡρίνης. Ἡ γυνὴ  
 ἠτένισεν ἐπὶ στιγμὴν τὴν σπαραξικάρδιον εἰκόνα, ἔπειτα ἐξ-  
 ἔβαλε κραυγὴν, κατέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς νεκρᾶς, ἔθεσε  
 κοπτομένη τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ ἀψύχου  
 σώματος καὶ ἤρτισε νὰ θρηνηῆ καὶ νὰ ὀλοφύρεται:

— ὦ κόρη μου μονογενῆς, τὴν ὅποιαν ἐγέννησα μὲ πό-  
 νους καὶ ἀνέθρεψα μὲ ἀγάπην καὶ στοργήν! Πολλὴ ἀργὰ  
 λοιπὸν ἔφθασα καὶ δὲν ἐπρόφθασα νὰ ἰδῶ τοὺς γλυκεῖς

ὄφθαλμούς σου καὶ νὰ ἀκούσω τὴν μελωδικὴν σου φωνήν! Καὶ ἔτρεχα ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ νὰ σε νοσηλεύσω καὶ νὰ σε περιποιηθῶ! ὦ, ἐὰν τὸ ἐμάντευον, δὲν ἤθελόν σε ἀφή-

σει νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴν μικράν μας Τῆλον, τὴν ὁποίαν πάντοτε τόσο ἀπεστρέφεσο! Παιδί μου προσφιλές, πόσον βαρεῖαν αἰσθάνομαι τὴν θλίψιν, ὅτι τώρα σὺ κατῆλθες εἰς τὸν Ἄδην, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῶν Μοιρῶν σὺ εἶχες τὸ καθήκον νὰ κλείσῃς πρῶτον τοὺς ἰδικούς μου ὄφθαλμούς! ὦ πόσον σκληρῶς ἐφέρθης πρὸς τὴν μητέρα, ἡ ὁποία ἀφ' οὗ ἔχασε τὸν σύζυγόν της, τώρα ἔμεινε εἰς τὸν κόσμον μόνη καὶ ὄρφανή τέκνου. Συγχώρησόν μοι ἐὰν ποτέ σοι ἐφέρθη αὐστηρῶς καὶ πιστεύσον, ὅτι ὅλας μου τὰς πράξεις ὠδήγει ἡ μητρικὴ στοργή!

Οὕτως ὀδυρομένη ἐτίληεν ἡ μήτηρ τὴν κόμην της, ἐν ᾗ ἡ θεία ἐπροχώρησεν ἐκ τοῦ πλαγίου καὶ ἠσπάζθη εὐλαβῶς τὸ μέτωπον τῆς παρθένου. Ἐπειτα ἀνεσήκωσεν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὴν θρηνοῦσαν μητέρα καὶ τὴν ἔφερεν ἐπὶ ἀνακλίντρον, κειμένου εἰς τὴν ἀπέναντι γωνίαν τοῦ δωματίου. Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν εἰς τὸν κήπον, ἔκοψε κλάδους τινὰς μύρτων καὶ ἐπλεξε στέφανον, ὃν ἄφωτος ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς μελαίνης κόμης τῆς νεκρᾶς.

Ἐν ᾗ δὲ ἠσχολεῖτο ἀκόμη τοιοῦτοτρόπως, εἰσῆλθεν ἡ Σαπφῶ εἰς τὸν θάλαμον ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν μαθητριῶν της.

— Εἶνε λοιπὸν ἀληθὲς εἶπε μὲ τρέμουσαν φωνήν — ὅτι αἱ θεραπευνίδες ψιθυρίζουν ἔξω;! Καὶ ἐπλησίασε τὴν κοιμωμένην, ἐφίλησε τὰ χεῖλη της καὶ ἐγονάτισε πρὸ αὐτῆς, στηρίζασα τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς νεκρᾶς, ἐν ᾗ τὰ ἄλλα κοράσια ἐγονυπέτησαν κυκλοτερώς καὶ ἤρξαντο μεγαλοφώνως θρηνοῦντά.

— ὦ φίλη μου καὶ μαθήτρια! — εἶπεν ἡ Σαπφῶ — πρῶτως μᾶς ἀφήκες! Ἐνὴν ἦλθες εἰς τὸν κύκλον μας, ξένη πρὸς τοὺς ἐμούς οικείους καὶ πρὸς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὅμως ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν κατέστης τὸ προσφιλέστερον πλάσμα εἰς ὅλους, ἐπειδὴ εἶχες ἀξιοθαύμαστον ἀγαθότητα

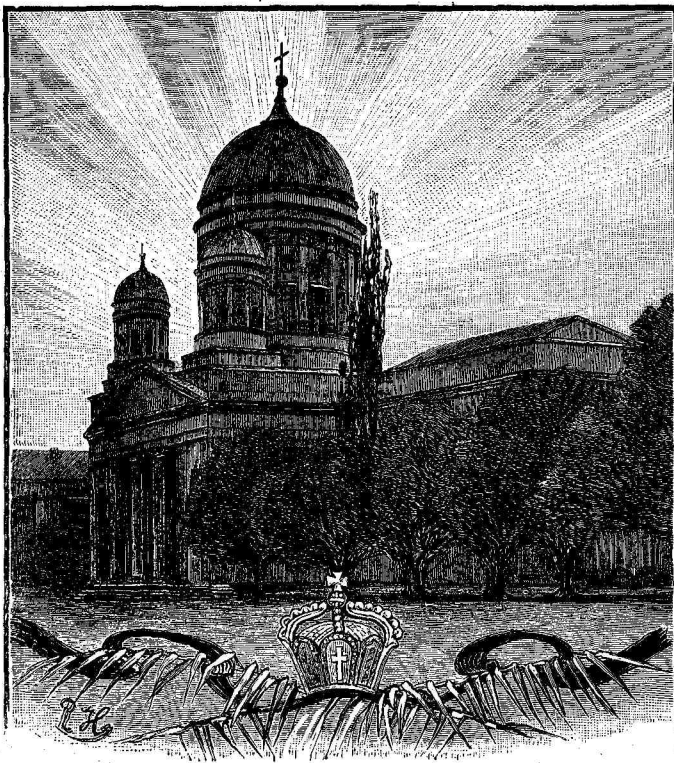
καὶ καρδίαν ἄσπιλον! ὦ φθονερὰ θέλησις τῶν θεῶν! Διατί ἀφήρπασες τὴν Ἑριννάν μας ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητός της, ἐν ᾗ πολλὰκις τὸ παιδαριῶδες καὶ περιφρονούμενον γῆρας

ματαιῶς ζητεῖ καὶ ἐπικαλεῖται τὸν θάνατον; ὦ γλυκεῖα, γλυκεῖά μου φίλη! Οὐδέποτε θὰ σε λησμονήσωμεν καὶ ὅσα ἔτη μᾶς χάριση ἀκόμη ἡ Μοῖρα ἡμεῖς θὰ ἐνδυμώμεθα πάντοτε τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ τελευταῖον ἔβλεπες ἀκόμη τὸ φῶς καὶ θὰ ἀναπέμπωμεν θρήνους εἰς τὴν μνήμην σου! Χαῖρε, φίλη μου, χαῖρε!

Ἡγέρθη ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ στραφεῖσα εἶπε πρὸς τὰ κοράσια: — Τραγηδῆσατε τὸ ὄραῖον μοιρολόγιον, τὸ ὅποιον ἐστιχοῦρησεν ἡ φίλη μας, ὅτε εἶχεν ἀποθάνει ἡ συμμαθήτριά της Βαυκίς, διὰ ν' ἀντλήσωμεν ὀλίγην παραμυθίαν ἐξ αὐτοῦ!

Εἶτα ἤρχισαν τὰ κοράσια γονυκλινῆ νὰ ψάλλωσι τὸ ἐξῆς ᾄσμα: „Εἶσαι φθονερός, ὦ Ἄδην, τύραννε τοῦ κόσμου τῶν σκιδῶν! Δὲν βλέπεις τώρα τὴν σκληρὰν τῆς φίλης μας τύχην; Πρὸ ὀλίγου ἐτι εὐθυμος ἠτοιμαζε τὰς δάδας, αἵτινες ἤθελον ἀναφθῆ εἰς τὸν Ἰμηναιὸν της, ὅτε ἡ δύναμις σου τὴν κατέλαβε καὶ ἐθράυσε τὴν ὑπαρξίν της. Τώρα τὰς δάδας ἐκείνας μετέβαλες εἰς δάδας τοῦ θανάτου, τὰ ᾄσματα δὲ καὶ τοὺς χορούς, οὓς ὠνειροπόλει, μετέτρεψες εἰς τόνους θρήνων καὶ κλαυθμῶν. Φθονερός εἶσαι, ὦ Ἄδην, εἶσαι ὁ φθονερώτερος τῶν θεῶν!

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἄλκαϊος, ὅστις ὠχρὸς καὶ συγκινημένος εἶδε τὰς συνθηροσμένας γυναῖκας καὶ εἶτα μετ' ἀνατεταμένων χειρῶν ἠθέλησε νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸ λείψανον. Κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ τὰ κοράσια εἶχον ἐγερθῆ καὶ ἐστάθησαν μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑριννης. Ἡ Ἄσθλις καὶ ἡ



Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ.



ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΕΝ ΣΑΡΑΟΤΤΕΜΒΟΥΡΓ.

Μνησιδίκη ἀπέστρεψαν το πρόσωπόν των ἀπ' αὐτοῦ, ἡ δὲ Σαπφῶ ἐπροχώρησε καὶ τῷ εἶπεν, ἀπειλητικῶς ἐγείρασα τὴν δεξιάν της.

— Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ τοῦ θανάτου καλλίτερον εἶνε νὰ λείπῃ πᾶσα διαφορὰ καὶ φιλονεικία, πρέπει δὲ ν' ἀποφύγω-

μεν πᾶσαν λέξιν πικράν, ἵνα μὴ ταράζωμεν τὴν νεκρὰν ἀπὸ τοῦ γαληνιαίου τῆς ὑπνου. Σὺ δέ, προδότα, δὲν δύνασαι νὰ συμμετάσχῃς τῆς εἰρήνης ταύτης, καὶ ἐὰν ἡ καρδία τῆς δὲν ἦτον ἄκακος ὡς ἡ τῆς περιστερᾶς, θὰ ἀπήρχeto εἰς τὸν Ἄδην καταρωμένη τὸ ὄνομά σου. Διότι σὺ τὴν ἐφόνευες! Σὺ κατέθραυσες τὸ ἄβρον τοῦτο ἄνθος, σὺ ὁ ποιητὴς τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀνεξαλείπτου ἀγάπης. Ἄξιος περιφρονήσεως εἶνε δι' ἐμὲ ἐκεῖνος, ὅστις ὑπηρετεῖ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν με-

γάλην του μητέρα, ἀναιδῶς δὲ καταπατεῖ καὶ καθυβρίζει τὰ ἔργα τῶν! Ἐξύμνησες ὡς οὐδεὶς ἄλλος τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ Ἐρωτος, ἀλλ' ἐπρόδωσες καὶ κατήσχυνας τὸν Θεόν! Δι' αὐτὸ ἔξω, προδότα, ἀπὸ τὸν ἱερὸν τοῦτον χώρον!

Ὁ Ἀλκαῖος τρέμων ὑπεχώρησε βραδέως καὶ καλύψας διὰ τῶν χειρῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξῆλθε τοῦ δωματίου, ἐνθα ἔκειτο τὸ πρὸ ὀλίγου ἀγαπητότερον του ἐπὶ γῆς πλάσμα.

(ἔπειτα συνέχεια.)



1. ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ Γ'. Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας (ἐν σελ. 81). Ὁ ἀπὸ τῆς 9. Μαρτίου ἀναλαβὼν τὰς ἡνίας τῆς γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐγεννήθη τῇ 18. Ὀκτωβρίου 1831, ἐκηρύχθη δ' ἐνῆλιξ τῷ 1849. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ γερμανικὸν ἔθνος ὑπῆρξε μάρτυς τῆς ἀνδρείας καὶ τῶν ἄλλων του ἀρετῶν, δι' ὧν ἐξεπλήρωσε τὰς ἐλπίδας, ἃς ἀνέθετον πάντες ἐπ' αὐτοῦ. Κατὰ τὰ πατροπαράδοτὰ ἔθιμα τῶν Χοενζόλλερν ἐνωρὶς ἀσκηθεὶς περὶ τὰ ὅπλα, δὲν παρημέλησε καὶ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ πνεύματός του. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βόννης οἱ περιφανεῖς καθηγηταὶ Ἐρνέστος Μαυρίκιος Ἄρντ καὶ Δάλμαν ὑπῆρξαν διδάσκαλοί του, ἀργότερον δ' ἐδίδαξαν αὐτὸν ὁ ἀρχαιολόγος καὶ μύστης τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας Κούρτιος καὶ ὁ νομομαθὴς Φρίδβεργ. Ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἀνῆλθε ταχέως εἰς τὰ ὑπάτα τῶν τιμητικῶν ἀξιοματῶν. Ἡ περιήγησις ἀνά τὴν Ἰταλίαν ἐν συνοδίᾳ τοῦ διασήμεου ἀρχιτέκτονος Στρακ ἐδιέξε τὸ καλλιτεχνικὸν του αἰσθημα καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐμβριθεῖ γνῶστην τῆς καλλιτεχνίας, ὅπως καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ διέλαμψε τὸ πνεῦμα τοῦ νεαροῦ πρίγκηπος. Ἡ εὐπροσηγορία καὶ τὸ μελιχίον τοῦ ἤθους τοῦ κατέκτησεν οὐ μόνον ἐν τῇ πατρίδι του, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ τὰς καρδίας, πρὸ πάντων δὲ τὴν τῆς νεαρᾶς πρηνήπισης Βικτωρίας, ἣν ἐμνηστεύθη τῇ 29, Σεπτεμβρίου 1855. Τῇ 25. Ἰανουαρίου 1858 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ ὑψηλοῦ ζεύγους ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἐν Λονδίῳ. Ἐκτοτε μέχρις ἐπ' ἑσχατῶν τῶν ἡμερῶν, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ δεινὴ νόσος καὶ ἐτάραξε τὴν εὐτυχίαν των, ἔζησαν οἱ δύο σύζυγοι βίον ὄλβιον καὶ εὐδαίμονα, εἰς ὃν προσετέθησαν καὶ αἱ δάφναι τῆς δόξης, ἃς ἐκτίησατο διὰ τῆς σπάθης του ὁ ἡρωϊκὸς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν.

2. Η ΒΑΣΙΛΙΣ ΛΟΥΪΖΑ ΠΑΡΑ ΤΟ ΛΙΚΝΟΝ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΥ. Εἰκὼν ὑπὸ Παύλου Τοῦμαν (ἐν σελ. 85). Ἀπαράμιλλον χάριν ἀποπνέει ἡ ὠραία αὕτη εἰκὼν τοῦ διασήμεου ζωγράφου, παραστήσαντος μίαν τῶν στιγμῶν τῆς μητρικῆς τῆς εὐδαμονίας, καθ' ἃς ἡ βασίλισσα Λουΐζα ἐγείρει ἀπὸ τοῦ ὑπνου καὶ λαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν μικρὸν Γουλιέλμον, τὸν μετέπειτα δαφνοστεφῆ καὶ ἐνδοξότατον αὐτοκράτορα τοῦ 10'. αἰῶνος. Ὁ ἕτερος μικρὸς παῖς, ὁ σύρων τὴν μητέρα ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος, εἶνε ὁ μετέπειτα βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας Φρειδερίκος δ' Δ'.

3. † ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ Α'. Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας. Μετὰ βραχεῖαν νόσον ἐτελεύτησε τῇ 9. Μαρτίου ὁ πρῶτος

Αὐτοκράτωρ, ἐφ' ὃς ἡ Γερμανία ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὑψιστον τῆς δόξης καὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῆς σημεῖον. Γεννηθεὶς τῇ 22. Μαρτίου 1797 ἐμελλε μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ ἑορτάσῃ τὴν 92<sup>αν</sup> ἐπέτειον τῶν γενεθλίων του ἡμέραν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἀνεξιχνιάστοις αὐτῆς βουλαῖς ἡ θεία Πρόνοια δὲν ἠθέλησεν ἴσως ν' ἀφήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν βίον, ὅπως εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ γήρατός του ὑπόστῃ ἀκόμη τὴν δεινότητην πληγῆν ἡ πατρικὴ αὐτοῦ καὶ ἀγαθωτάτη καρδία. Σύμπασα ἡ Γερμανία φέρει βαρὺ πένθος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλεστάτου μονάρχου τῆς, πάντες οἱ λοιποὶ μονάρχαι καὶ ὁ κόσμος ὅλος, μηδ' αὐτῶν των Γάλλων ἐξαιρουμένων, πενθοῦσιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ του τιμῶντες τὰς ἀρετὰς καὶ σεβόμενοι τὸ μεγαλεῖον τοῦ μεταστάντος Αὐτοκράτορος, ὅστις ὡς διοργανωτὴς καὶ ὡς στρατηγὸς ὑπῆρξεν ἀπαράμιλλον ὑπόδειγμα εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς τριάδος, εἰς ἣν κυρίως ἡ Γερμανία ὀφείλει τὴν ἑνωσιν καὶ τὴν ἰσχύν τῆς, ἀπεχώρησεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁ εἰς, ὁ συγκεντρώσας καὶ μετ' ἀπαρδειγματίστου νοημοσύνης καὶ ὀξυδερκείας χρησιμοποιοῦσας τὰς ἐνεργείας καὶ τὴν μεγαλουργὸν δύναμιν τῶν δύο ἄλλων μελῶν τῆς ἐνδόξου τριανδρίας, τοῦ Βίσμαρκ καὶ τοῦ Μόλτικε. Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ὁ Α'. θὰ φέρῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸν τίτλον τοῦ „Νικηφόρου“, καθ' ἡμᾶς δὲ ἐξ ἴσου δικαίως ἠδύνατο νὰ ἀποκληθῆ καὶ Γουλιέλμος ὁ „Εἰρηνικός“, διότι μόνον ἡ πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάπη του, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις καὶ εὐλάβειά του καὶ ἡ ἀφοσίωσις τοῦ ἀθανάτου μονάρχου πρὸς τὴν πατρίδα Γερμανίαν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ κατασιγάσωσι τὰ πολλάκις ἐξάφθεντα πάθη καὶ νὰ τηρήσωσι μέχρι τοῦδε στερεὰν καὶ ἀκλόνητον τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην.

4. Η ΜΕΧΡΙ ΜΕΣΟΥ ΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ (ἐν σελ. 89).

5. Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ (σελ. 92).

6. ΤΟ ΜΑΥΣΩΔΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΕΝ ΣΑΡΛΟΤΤΕΜΒΟΥΡΓ (ἐν σελ. 92). Τὸ γνωστὸν Μαυσωδεῖον ἐν Σαρλόττεμβουργ, ὅπου ἐνάπετεθη τὸ λείψανον τοῦ αἰτιδίου μονάρχου, κρύπτει ἤδη ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ τὰ λείψανα τῆς μητρὸς καὶ τοῦ πατρὸς του. Ὅπως δὲ ἄλλοτε ἡ ἀριστοτεχνικὴ χεὶρ τοῦ Ράουχ ἰδιαίωσεν ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τὸ βασιλικὸν ζεῦγος, οὕτω θὰ εὐρεθῆ καὶ τώρα καλλιτέχνης τις διάσημος, ἵνα διαιωίσῃ τὴν μορφήν τοῦ Αὐτοκράτορος υἱοῦ.

7. ΤΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ (ἐν σελ. 96).